

Sidecar Ride 2008

cesta českého vozičkáře za dobrodružstvím až do marocké Casablanky.

Část první

O přípravách na motocyklovou cestu Zdeňka Krupičky by se toho dalo napsat spousta. Zdeněk nemá řidičák a nejspíš ho asi nikdy mít nebude. Je postižený, má od narození nepoužitelné nohy. Maličké, znetvořené, bez citu. Spíš překážející, než aby k něčemu byly. Jinak je fit. Hraje sledge hokej, při kterém se jeho hráči pohybují na takových jakoby mrňavých sáňkách. Jezdí na raftu a občas absolvuje tandemové seskoky na padáku. Provozuje spousty adrenalinových záležitostí, ale motorka je mu odepřená. Je to paradox. Pokud přijde někdo o nohy v průběhu života, třebaš při autonehodě, může motorové vozidlo po příslušném uzpůsobení řídit. Pokud se ovšem s postižením narodí, naše legislativa mu získání řidičského průkazu neumožňuje.

Kluci z pražského motocyklového BMW klubu se rozhodli v téhle věci něco udělat. Jirka Ledínský, můj starý známý, dal k dispozici motorku, koupil sajdkár Velorex a spolu s Honzou Žlábkem tuhle kombinaci upravili na dálkovou cestu. Včetně toho, že do speciálního držáku mezi motorku a sajdku se dá upevnit Zdeňkův invalidní vozík. Osobním Zdeňkovým šoférem se stal Radek Kriegler, taky jezdec a fanda BMW.

Já se k tomu dostal tak, že mě tahle parta oslovila, jestli bych nejel s sebou jako novinář, že by chtěli, aby se o tom trochu psalo, aby se život vozičkáře přiblížil lidem, kteří o tom nic nevědí.

Stejně jsem tenhle rok plánoval nějaké akce ve prospěch vozičkářů, nějak si čím dál víc uvědomuji, jak je ze sedla motorky na sedačku invalidního vozíku blízko, tak jsem na to kývnul, i když to bylo hrozně káck. Dozvěděl jsem se to ani ne čtrnáct dní předem.

Dneska je trošku problém napsat, kdo a jak věci pomohl. Za vším se vidí skrytá reklama. Ale konstatujme tedy, že se pro tuhle věc dost našlo několik dobrých kamarádů a záštitu převzaly a projekt podpořily i některé podniky a instituce...

Díky jim tedy vyjíždíme!

V sobotní ráno je Praha skoro pustá, provoz na nule. Na Klárov dorážím asi minutu po osmé, samozřejmě úplně první, nikde ani noha. Zbytečná dochvilnost, dalo by se říct. Teprve za asi dvanáct minut přijíždí první Harley, pak další, přijíždí členové pražského HOGu, což je odbočka mezinárodního sdružení majitelů Harleyů. Dneska to ale není sraz značkový, dnes je to pro všechny, kdo chtějí vyjádřit sympatie postiženým. Takže dojíždějí i dvě ruské sajdkáry, nějaká ta Jawka a pomalu se začínají trousit bavoráci.

Radek se Zdeňkem v sajdě přijíždí snad jako úplně poslední, pak se jede na Malostranské náměstí, kde je tiskovka před odjezdem a ze Strahova už pak jede celá narůstající kolona v policejním doprovodu.

Radkovým snem bylo uspořádat u nás, v Čechách, „Love Ride“ benefiční motorkářskou jízdu ve prospěch postižených, která se už léta jezdí v Americe, ve Švýcarsku, Německu a některých dalších zemích. Spousta skeptiků měla poznámky, že u nás to nepůjde. Teď, když vidím, kolik motorkářů nás dnes vyprovází, musím říct, že se mu nultý zahajovací ročník vydařil...

Po krátkém společném svezení směrem ke Kolínu pokračují pražští motorkáři dál, my si dáváme jeden boršč pro zahřátí a pak otáčíme a vyjíždíme po okreskách směrem k hraničnímu přechodu v Železné Rudě. Už jen to by bylo na malý cestopis! Touhle trasou asi vůbec nikdo nejezdí, i když je teoreticky nejkratší. Jedeme z Tuklat přes Říčany a Jesenici na Zbraslav, pak Mníšek pod Brdy, Březnici, Blatnou a Svěradice...

Převlékáme se do nepromoků, protože padají první kapky, já si beru velkou přílbu a vyrazíme na první kilometry do Německa. Jedeme přes Dingolfing do Mnichova, kde se ubytováváme v nějakém hostelu za deset Euro na osobu a noc, ale bez povlečení, vlastní spacáky do postelí. V pokoji je osm lůžek, z toho dvě obsazená jednou ženskou a jedním tmavším klukem. Motorčky zůstávají před hostelem na chodníku, věci z nich si bereme na noc na pokoj. Doufám, že ta moje neupadne, odpoledne se nějak hnul stojan, stojí teď v hrozném náklonu. Radek je obě svazuje k sobě řetězem a zamyká.

V noci mě někdo budí, tvrdí, že spím na jeho posteli, že na ní spal už celý předchozí týden. Tak jo. Nehádám se a přesunuji se o postel vedle, je mi to fuk a spím okamžitě dál.

Proč jsme vlastně zvolili tenhle mnichovský hostel? No kousek odtud je přeci továrna BMW! Správná budova, které říkají „největší BMW čtyřválec na světě“, protože je tvořena čtyřmi válcovými věžemi, vedle továrního museum ve tvaru mísy a nově postavený BMW World. Zdeněk tu ještě nebyl a rád by to viděl.

Ale druhý den ráno je pro nás BMW World zklamáním. To je v podstatě jen velká a hodně reprezentační prodejna s různými atrakcemi, jako je třeba předvádění chytrého principu rozdělování hnací síly motoru na všechna čtyři kola – u bavoráků mají různé novinky a rádi se s nimi chlubí, jenže mi chtěli vidět spíš něco z historie. A to se nám nepovedlo. Museum je zavřené a ještě prý asi do června bude. Škoda...

Tak bereme za plyn, přední kola míří na Garmisch a už zanedlouho se před námi začínají objevovat bílé vrcholky Alp. Jedeme se ohřát do Maroka, ale vypadá to, že tady ještě chvíli budeme drkotat zubama! Za Garmischem je všude kolem silnice sníh a jak se blížíme ke svatému Mořici, přitvrzuje! Kousíček cesty absolvujeme Rakouskem, pak projíždíme švýcarskou celnicí, kde nám švýcarští celníci jen salutují a hned za čarou je luxusní prodejní kiosek, kde se prodávají snad všechny existující varianty známých švýcarských kapesních nožů Viktorinox. Nejen, že nezastavujeme, ale ani mě to zastavit neponouká, já ho mám v kapse a používám na všech svých cestách už léta...

Za městečkem Maloja se kroutíme neuvěřitelnými serpentínami dolů do údolí. Sjezd je tak dlouhý, že si teprve teď uvědomuji, jak vysoko jsme museli být. A taky proč tam ležel pořád ještě sníh a byla taková zima. Dole, kde teče potok, jsou kolem silnice najednou domky se střechami pokrytými tlustě naštípanými kusy břidlice. Už jsme tedy v Itálii a pokračovat v cestě se bude příště...

Část druhá

Přejet Evropu a dostat se až do Gibraltaru, k trajektu do Afriky, to kupodivu i v době dnešních moderně rychlých dopravních prostředků dost trvá. Zvláště, když se jedná o výpravu dvou motocyklů, jejichž posádky chtějí nejen hltat kilometry, ale i sem tam něco vidět.

Třetí den cesty je od rána ve znamení deště. Jsme navlečení do nepromokavého, ale přes kapkami pokrytá plexiskla přileb je špatně vidět a ruce v namočených rukavicích nepříjemně mrznou. Kus plánované trasy ukrajujeme po italské dálnici, aby to rychleji ubíhalo, ale ukazuje se, že to nebyl ten nejšťastnější nápad. Namočená dálnice klouže a tak v jednom momentě, kdy se sbíhají dva pruhy do jednoho, protože se tu něco opravuje, vyjíždí přede mě nečekaně a bez blinkrů jedno vozidlo z řady! Musím tvrdě na brzdy, abych do něj nenajel, brzdím i očima a už skoro stojím, když předek ujede a motorčka se pokládá. Odeslo to plexi, pravá stupačka a sklo reflektoru. Jako obvykle, už to znám z pádu v Kazachstánu, motorčku zachraňují boční kufrы Giwi, které náraz tlumí. Výsledek je jen lehoučká kosmetická odřenina na jednom z nich. Rychle ji zvedám, startuji a zastavujeme až na nedaleké benzínce, kde místo uražené stupačky montuji stupačku zadní, popraskané plexi slepuji lepicí páskou a

na rámeček reflektoru natahuji místo rozbitého skla kus igelitového pytlíku. Motorka je opět v pohodě, jede a funguje.

Den je opravdu nevlídný, končíme ho v nočním Janově, kde až někde na kopci hledáme hostel „Ostello de la gioventu“, který byl naplánován jako varianta pro horší počasí. Jezdíme dost dlouho kolem, než se nám v dešti a tmě daří najít tu správnou uličku, klikací se k němu. Překvapením je cena za ubytování, která je skoro dvojnásobná proti tomu, co slibovala předběžná informace. Ale napravuje to ráno paní recepční, která se omlouvá a říká, že ti mladí jsou k ničemu, že mladík, co měl službu večer, všechno popletl. S úsměvem nám říká cenu původní, navýšenou jen o snídani, kterou si dáváme hned vedle recepce...

Zdeněk, který si cestu doopravdy užívá, si dává kakao, baštíme pečivo s balenými hotelovými másličky a zavařeninkami a já si samozřejmě točím do hrnku pořádné kafe. Tady je našťástí samoobsluha, takže je jen na mně, kolik si ho dám. Jinak je totiž v Itálii zvykem šáleček kávy sice silné, ale válí se ho po dně doslova jen kapka...

Hurá, po ránu je dneska pěkně! Sjíždíme dolů do přístavu, kde se chce Radek zeptat na trajekt do Maroka ze Sete, protože prý o téhle variantě mluvil s marockým vyslancem. Snad se dal slyšet, že by nám ho sponzorsky uhradil. Nechce se mi tomu věřit a samozřejmě to také nevychází. Tak pojedeme dál, až na jih Španělska. Jen ještě nakoupit v supermarketu něco málo k jídlu. Shodujeme se v tom, že z celého Janova se nám nejvíc líbí historická plachetnice, zakotvená dole v přístavu. Zdeněk říká, že to by bylo něco a vypravuje, jak občas rád s partou postižených na raftech. Dneska si bude moci užívat motocyklového adrenalinu v té nejpěknější podobě. Bez boudy na sajdkáru, a taky bez toho, že by mu zatékalo za krk, nebo mrzly ruce v promočených rukavicích. Máme v plánu něco přes čtyři sta kilometrů, abychom se dostali do městečka Salon de Provence, kde má Zdeněk chuť dnes přenocovat v hotelu Formule 1.

Bouračka na dálnici mě stála kromě rozbitého skla reflektoru i rozbitou žárovku, takže Yuki nesvítí. Zkoušel jsem ji koupit na dvou benzínkách po sobě, ale tenhle typ neměli. Až odpoledne, když v malém francouzském městečku míjíme prodejnu motocyklů Aprilia, je tu na vývěsním štítě i čínská značka Kymco. Radek brzdí a kouká na mě z průzoru přílby tázavým pohledem. Přikyvuji. Když je tu Kymco, budou určitě mít i starý typ žárovek, které Číňani dodnes montují!

Otáčíme přes silnici a zajíždíme k prodejně. Uvnitř sedí a za pultem vládne už od pohledu zlá šéfová. Na kus papíru kreslím žárovku, kterou potřebuji, baba jde dozadu a přináší krabici, kde kromě několika jiných jsou i ty, co potřebuji. Vzal bych rovnou dvě, ale když mi říká, nebo spíš na papír píše, cenu 6,95 Euro, trochu se potácím a na druhou žárovku si dávám zajít chuť. Venku rozlepuji provizorně poslepovaný reflektor, nasazuji žárovku – a ono to svítí! Zkouším ještě vlézt do dílny, kde dva chlapi pracují na motorkách, abych se zeptal, jestli by se tu nenašlo nějaké sklo ze staršího reflektoru. Ale vrata jsou zavřená a chlapi ukazují, že musím okolo, přes prodejnu, tudíž přes onu nepříjemnou madam. Jenže ta rezolutně vrtí rukou i hlavou a do dílny mě nenechává ani nakouknout!

Dál jedeme po okreskách, žádnou dálnici, aby Zdeněk z cesty něco měl. Svítí slunce, ale protivítr je neskutečný. Šikmo zepředu, nejhorší možnost, jaká může být, i na plný plyn to nejde víc jak stovkou, motor na to nestačí a navíc neskutečně žere. U nás by se to pokládalo za vichřici... K večeru skutečně dorážíme k naplánovanému hotelu Formule 1 a protože to vypadá, že v noci bude pršet, je přenocování za deset euro na osobu momentálně nejrozumnější řešení.

Do stanů lezeme až příští večer, to už nedaleko městečka Prados, kdy máme za sebou průjezd částí Pyrenejí a už jen asi sto kilometrů do Andorry. Na plácku za supermarketem je několik velkých přívěsných karavanů a jsou tu přivázaní asi tři koně. To přeci znám, to jsou francouzští cikáni, kteří takhle kočují i dnes! Už jsem je zažil dávno před lety, když jsem v devět osmdesátém roce mířil na válečném Harleyi po vlastní ose na 45. výročí oslavy

vylození spojenců do Normandie. Těm naše stanování vadit nebude. Pro formu se ptám chlapíka, který tu právě vodí koně, ale ten se jen usmívá a ukazuje, že místa je tu dost.

Zdeněk, ač na vozíku, staví svůj stan sám a má ho skoro dřív než já. A než definitivně zalézáme, dáváme si v družné pohodě francouzské červené z pětilitrového plastového kanistru, který se celý den vezl přivázaný u sajdkárového kola. Pohodička. Z vedlejšího karavanu zaznívá dlouho do noci hlasitá techno muzika, ale ve spacáku se usíná dobře. Zítra už bychom měli dorazit do Španělska...

Část třetí

Přejeli jsme Itálii, přejeli jsme Francii a na obzoru se začínají objevovat černé siluety obrovských španělských býků. Jsou to kulisy, vysoké jak třípatrové domy. Postavené do krajiny navozují dojem, že tady jste skutečně v tom pravém a nefalšovaném Španělsku. A o kus dál projíždíme kolem cedule, na které stojí, že právě vjíždíme do kraje podivuhodných dobrodružství dona Quichota, což dokreslují na kopci po pravé straně tři větrné mlýny, které v poryvech větru pomalu máchají svými křídly.

Už zase řádně leje. Řekl bych, že je načase přejmenovat naši expedici na „Mokrý dobrodružství českého vozíkáře až do Casablanky“, protože Zdeněk v sajdě má dvě možnosti: buď se nechat nepříjemně máčet deštěm přímo, nebo být zavřený v boudě se zamženými okýnky, do které v koutech stejně zatéká a všechno kolem něj pomaloučku vlhne a vlhne. Zatím jsme od začátku zažili pouze dva dny, kdy na nás nepadal mokrý a nevlídně studený příval vody shora – a to není zrovna ten nejlepší způsob, jak někomu dopřávat radosti ze svezení na motocyklu. Jenže Zdeněk je tvrdák, to tedy klobouk dolů! Celodenní cestování ve stětnaném prostoru sajdy snáší dobře a od samého začátku je v permanentně dobrém rozměru.

Dosáhli jsme Madridu, pak dojeli do Granady, kde jsme přenocovali v penzionu na kopci, ve staré části města. Krásné prostředí, plné uzoučkých uliček jak ze středověku, bylo pro nás příležitostí navštívit večer místní nevelkou hospůdku, kde už při příchodu hosta vítají dvěma miskami specialit – krevetami a šneky. Radek toho měl po celodenním řízení sajdkáru dost, takže zalehnul a my se do hospůdky vypravili se Zdeňkem sami. Ani on, ani já, jsme šneky nikdy nejedli. Ale zkušený a znalý hoteliér okamžitě přichází a přestože on hovoří jen španělsky, což my ani slovo, je to snadné. Náhorně předvádí, jak vařené masíčko ze šnečí ulity párátkem vylovit, naznačuje, že Zdeněk má jen otevřít pusku a delikatesu mu pokládá přímo na jazyk.

Odkoukaným způsobem lovím šneka taky – a přesto, že mám vůči podobným specialitám celoživotní zábrany, ono to chutná neuvěřitelně dobře! Šneci jsou uvařeni v nějakém ochuceném nálevu a jsou vynikající. Stejným způsobem dostáváme instruktáž, jak loupat a konzumovat krevety. A to vše je v téhle hospůdce gratis, pozornost pro hosta. Až pak si objednáme večeři, jenže když se snažím v anglicky psané verzi jídelníčku vybrat spíš něco tradičnějšího, už je tu šéf zas a s úsměvem, ale rezolutně vrtí hlavou. Zapichuje prst rovnou do své speciality! Po tom, jak sympaticky a dobře nám poradil před chvílí, se Zdeňkem na sebe jen mrkneme a necháváme to skutečně na něm. Ukazuje, že pro oba bude bohatě stačit jediná porce a má pravdu. Za chvíli je před námi mísa s vepřovými medailonky, doplněnými vařenými ústřicemi, malými humry a česnekovými plátky. A k tomu dvě hnědé láhve zdejšího piva Granada s rokem založení pivovaru 1925. Opět nám poradil dobře, jen to pivo neodhadl. Třetinky jsou málo, musíme si dát ještě dvě...

Po ránu chvíli trvá odeslat poštu. Internetová kavárnička, které tu vládne mladý Marokánec, se otevírá až v jedenáct dopoledne. To ale na druhou stranu dává příležitost udělat pár fotografií zdejších uliček i lidí.

Do deště vyjíždíme prakticky až v poledne a míříme k Sierra Nevadě, kterou má Radek v plánu cesty. Silnice, která se vine zatačkami do kopců, je značená jako stará cesta z Granady do Sierry Nevady. Vede národním parkem a dnes je samozřejmě rozšířená a dobře vyasfaltovaná. Jenže jak stoupáme, na protějších úbočích kopců je vidět, jak s výškou přibývá sněhu. Za chvíli už jsou bílé krajnice i kolem nás. Tabule ukazuje, že tady se silnice kvůli sjízdnosti solí, takže je jen mokrá, ne zasněžená. V zatačkách dělají problémy strašně silné poryvy větru, zejména s mou lehčí Yuki to vždycky hodí o půl metru do strany, je těžké udržet ideální stopu. Radkův sajdkár je na tom o poznání lépe.

Sierra Nevada se nachází ve výšce 2075 metrů. Po levé straně příjezdové silnice visí na nehybném laně malé kabinky lanovky, před námi je po kopci rozložený komplex horských hotelů. Odbočujeme doleva a stoupáme dál, odhadem tak do výšky skoro 2200 metrů, kde je kvůli šedým nízkým mrakům chvílemi špatně vidět. Radek zastavuje a říká, že jeho džípíeska tvrdí, že tudy se dál projet nedá. Že se musíme vrátit zpět do Granady a do Algecirazu, kde bychom se rádi večer nalodili na trajekt do Afriky, to vzít úplně jinou cestou. No dobrá! Sierru Nevadu jsme viděli, tak můžeme po mokré silnici (a opět v poryvech větru) zpátky.

Odpoledne zastavujeme u benzínky Repsol, natankovat a zahřát se. Radek se Zdeňkem si dávají teplý pozdní oběd, Zdeněk dokonce dvakrát. Já si pro zahřátí kupuji kornout zmrzliny. Než to kluci v klidu vychutnají, přijíždí španělská svatba. No, slavit svatbu v restaurantu na benzínové pumpě, to by našince asi nenapadlo. Ale proč ne? Nevěsta je v úzké, dole se efektně rozšiřující černé rybičkové sukni a ona i její kamarádka mají dlouhé černé vlnité vlasy. Zato korpulentní mamá je napasovaná do tělově béžového kostýmu, zdobeného světlou krajkou...

K trajektu dojíždíme ve slejváku večer, ale aspoň odbavovací a nakládací prostor je pod střechou, takže zatím co jsem se Zdeňkem u motorek, Radek jde v suchu koupit lodní lístky. Odplouváme vzápětí, moře je rozvlněné. To díky počasí, které je prý touhle dobou naprosto netypické. Trajekt sebou cloumá, od přídě stříkají vlny až přes okna horní paluby. Ještě, že jsem mou Yuki, která má jen boční stojánek a tudíž žádnou velkou stabilitu, přivázal v podpalubí pořádným popruhem k nějaké rouře. Po trochu delší půlhodině se trajekt obrací a k pobřeží Afriky přistává zadkem. Jsme v Ceutě. Teď jen najít příhodné přenocování a zítra dál do Tangeru. Ač už na africkém kontinentě, Ceuta je stále ještě španělská. Opravdové Maroko, to bude až Tanger, který máme v plánu zítra...

Petr Hošťálek